

ра. Този извод беше направен въз основа на сравняването на северноалпийските рифове с горнотриаските рифове на Кордиллерите и Азия.

3. Направен беше опит да се различат основните етапи в изграждането на горнотриаските рифове въз основа на вертикалната фащиална последователност: 1) базален биокластичен етап; 2) микритен бафлестоунов етап (или тинест хълмов етап); 3) баундстоунов етап (или екологичен рифов етап).

4. Лансираните досега модели на алпийски рифове показват различно палеогеографско положение на постройките. Установени са рифове върху карбонатни платформи, върху платформени окрайнини, върху плиткни и по-дълбоки склонове и върху плитчинни върге в басейни.

5. Разпознати са дванадесет фащиални единици за норските и ретските платформени карбовати и рифови варовици в Северните варовити Алпи, които характеризират ограничени шелфови области и

приливни равнини (водораслови лоферитни фацисес, пелетни лоферитни фацисес, плитководни тинесты фацисес, пелетни тинесты фацисес); отворени шелфови лагуни (водораслово-фораминиферни фацисес, грейпстоунови фацисес); солитни плитчинни (солитни фацисес) и органични билдапси (рифово-детритни тинесты фацисес, оксидни фацисес, биолитни фацисес, спарирудстоун-микритен флоутстоун фацисес).

6. Особено внимание беше обърнато на диагенетичните строежи на рифовете. Разграничени са два основни типа празнини: първични (конструирани през време на растежа на рифостроителите) и вторични (вследствие излужване и разтваряне през диагенезата). Начинът на запълването на тези празнини, химията и генезиса на разтворите бяха обект на много дискусии.

Г. Чаталов

Роман Феодорович Геккер — почетен член на Българското геологическо дружество

През последните десетилетия палеоекологичните изследвания придобиват все по-голям размах и приложение в различни отрасли на науките за земята — палеогеография, палеобиогеография, палеонтология, нефтена геология, търсене на нерудни полезни изкопаеми и др.

Въпреки че палеоекологията като наука има своите корени в далечното минало, тя започва да се развива в Русия през миналия век. За придаване на съвременния ѝ облик особени заслуги има колективът на отдела по палеоекология при Палеонтологическия институт при АН СССР, ръководен още от създаването му през 30-те години от проф. Роман Феодорович Геккер. Историята на палеоекологията през последните 50 години е тясно свързана с живота и творчеството му.

Р. Ф. Геккер е роден в Санкт-Петербург на 25. III. 1900 г. Той е син на руски лекар от немски произход. Завършва училище през 1917 г. Същата година се записва за студент в Минния институт, където учи до 1923 г. От 1920 г. е студент и в Географския институт и се дипломира в биогеографския отдел на Географския институт в 1925 г. През 1924 г. става научен сътрудник в Геологическия музей на АН СССР, а през 1930 г. се премества в новосъздадения от акад.

Борисяк Палеозоологически институт в Москва. Работи и като асистент на професорите А. А. Борисяк и Д. В. Наливкин. През периода 1931—1935 г. е преподавател в Минния институт в Ленинград, като чете първия си курс по палеоекология — предмет, по-късно въведен и в други университети на СССР. През 1935 г. защитава дисертация за кандидат на биологическите науки, а през 1937 г. — за доктор на науките. През периода 1941—1946 г. той чете този курс и в Московския университет. От 1943 г. е професор.

Р. Ф. Геккер започва своите геоложки проучвания с изготвянето през 1918 г. карта на строителните материали на Петроградската губерния. Оттогава под неговото перо излизат повече от 190 научни публикации. Първите си палеоекологични проучвания той публикува през периода 1928—1930 г. Те се отнасят за фауната на Главното Девонско поле, като е изяснил екологията на представените там основни систематически групи и съобщества. През 1933 г. въз основа на опита, придобит при проучванията си в областта на Главното Девонско поле, той написва методическо ръководство за провеждане на палеоекологични изследвания — това е първото в световната геологическа литература ръководство по палеоекология. В него освен

основните палеоекологически понятия и правила се обосновава необходимостта от съвместна работа на палеонтолози и литолози за по-пълното и всестранно възстановяване на палеоекологичката обстановка в геоложкото минало. Тук е въведен методът на сравнителния анализ на фауните, флорите и утайките като основен метод в палеоекологията. Този метод не е загубил актуалността си и до днес и ще остане основен метод в палеоекологичката работа и в бъдеще. Ръководството завършва с набиелзването на програма за бъдещите палеоекологички проучвания, като проблемите се групират в: а) биологически (палеоекология, палеоеотология, миграция на организмите, еволюция на биоценозите); б) геоложки (детайлна стратиграфия, детайлна палеогеография, детайлна регистрация на движенията на земната кора, използване на вкаменелостите в качеството на индикатори на средата на живот и заедно с това средата на утаяване — за оценка на седиментогенни полезни изкопаеми). По-късно тази програма само е разширявана и уточнявана, но по същество си остава неизменна.

През военновременните години Р. Ф. Геккер заедно с колектив работи в Средна Азия, където проучва в палеоекологическо и палеогеографско отношение Ферганския залив на палеогенското море. Двухтомната монография (1962), в която са обединени тези резултати, преведена на много езици, е пример за комплексни проучвания от такъв вид. В този период Р. Ф. Геккер работи и върху изучаването на фосилизираното юрско езеро в хребета Каратау (Казахстан). Реконструкцията на условията на живот и погребване на древните организми се дава в световната литература (например Ейгър, 1968) като пример за прилагане на палеоекологичките методи върху конкретен материал.

През 1957 г. Геккер публикува своята работа „Въведение в палеоекологията“, преведена в САЩ, Франция, Китай, Япония, Полша и др. Това ръковод-

ство е настолна книга за палеоеколозите от цял свят.

През 60-те и 70-те години под ръководството на Р. Ф. Геккер в Съветския съюз се премина към по-висока степен на екологичния анализ — към възстановяване на съобществата на дънните организми, като в това се включват и следите от безгръбначни организми.

Освен като ръководител и основен изпълнител на конкретни палеоекологички изследвания Р. Ф. Геккер е главен редактор на множество палеоекологички сборници от типа „Организъм и среда в геологическото минало“ (1966). Той е инициатор и ръководител на специализирани палеоекологички сесии на Всесъюзното палеонтологическо дружество.

Приносът на Р. Ф. Геккер в световната наука е в разработването на метода на комплексните палеоекологички проучвания върху конкретен материал, събран при полевите изследвания, а не върху компилативен литературен материал. Ненапрасно в момента Р. Ф. Геккер е всепризнат лидер в световната палеоекологичка наука. Той е почетен член на Германското палеонтоложко дружество (1964), Зенкербергското дружество във Франкфурт на Майн (1967), Френското геоложко дружество (1967), Унгарското геоложко дружество, Университета в Лион, на Шведското геоложко дружество (1980). В негова чест и по случай двадесетгодишнината от отпечатването на френски език на неговия труд „Въведение в палеоекологията“ през 1983 г. в Лион, Франция, ще се проведе първият Международен конгрес по палеоекология, чийто почетен председател ще бъде Р. Ф. Геккер. Изхождайки от големите заслуги, които има за развитието на палеоекологията, Българското геологическо дружество на своето общо събрание от 16. X. 1981 г. избра Р. Ф. Геккер за свой почетен член.

Н. с. к. г. м. н. П. Чумаченко
Геологически институт, БАН.

Иван Степанович Литвиненко

На 24. III. 1981 г. в Киев е починал уважаваният от всички нас пръв съветски консултант към Комитета по геология — Иван Степанович Литвиненко. Споменът за него е запазен в сърцата на всички, които го познаваха по време на работата му в България.

Иван Степанович Литвиненко е роден през 1905 г. в селско семейство. След кратко учителствуване той постъпва в Киевския минен институт, който завършва през 1932 г. Още като студент започва своята геоложка кариера като старши колектор. След това като геолог работи